

Betreft

Herijkte voortgangsrapportage Werkagenda trekkingsrecht PGB 2017

Aan de leden van het Bestuurlijk Overleg Trekkingsrecht,

In september heb ik u door middel van een brief geïnformeerd over de behaalde voortgang op de Werkagenda trekkingsrecht PGB 2017. In deze brief heb ik de stand van zaken herijkt. Daarnaast sta ik stil bij de stand van zaken van de betalingen door de SVB in het derde kwartaal van 2017.

Omdat de aandacht en de werkzaamheden van de ketenpartijen, naast de uitvoering van de werkagenda, meer en meer liggen op de bouw en realisatie van het nieuwe 'PGB2.0-systeem', informeer ik u ook over de stand van zaken van het programma 'Bouw en invoering PGB2.0-systeem'.

a) Voortgang Werkagenda trekkingsrecht PGB 2017

Een solide trekkingsrecht pgb

Aanpassing bestaande model zorgovereenkomsten

De gezamenlijke Werkagenda van de ketenpartijen is gericht op het zoveel mogelijk standaardiseren van de processen. Het uiteindelijke doel van standaardiseren is om het voor de budgethouder makkelijker te maken om op correcte wijze gegevens aan te leveren. Standaardiseren zal ook een positief effect hebben op de rechtmatigheid, aangezien de kans op fouten significant verkleind wordt. De SVB is op 1 april jl. gestart met de handhaving van de verplichtstelling van de standaardmodellen van de SVB voor zorgovereenkomsten en wijzigingen op zorgovereenkomsten. Conform afspraak wordt op dit moment gewerkt aan een verdere doorontwikkeling van deze modellen. Hierbij zullen wetswijzigingen zoals de Wet op het minimumloon die ook de uitvoering van het pgb raken en daarmee doorwerken op de modelovereenkomsten, eveneens worden meegenomen. De SVB heeft de aangepaste modellen eind november 2017 gepubliceerd.

Gebruik standaardmodellen voor declaraties

Het Overleg Ketenregie heeft een besluit genomen over het verplichtstellen van het standaard urenbriefje van de SVB. Uit een recente steekproef bij de SVB blijkt dat 95%

van de budgethouders die gebruik maken van een urendeclaratie, reeds het model urenbriefje van de SVB gebruikt. De SVB zal naast het model urenbriefje eveneens een model factuur ontwikkelen met name bedoeld voor de groep kleine zorgverleners/ ZZP'ers. Hiermee wordt een belangrijke basis gelegd voor het geautomatiseerd kunnen scannen en herkennen van papieren declaraties en facturen in het PGB2.0-systeem.

Digitaliseren van het berichtenverkeer tussen verstrekkers en SVB

De berichtspecificaties voor de 501/502 (Toekenningsbericht) en de 507/508 (Budget Afsluit Bericht) zijn in de keten voor zowel Wlz, Wmo 2015 als de Jeugdwet met ketenpartijen afgestemd en door het ZorginstituutNL gepubliceerd. Met het publiceren van de berichtspecificaties door ZorginstituutNL zijn de softwareleveranciers in staat gesteld de software af te stemmen op aansluiting op het PGB2.0-systeem. De nieuwe berichten zijn geschikt voor het gebruik van het PGB2.0-systeem.

Het gebruik van het GGk voor gemeenten is afgelopen jaar gestegen. Sinds juli worden alle budgetafsluitberichten (BAB) via het GGk maandelijks vanuit de SVB verstrekt aan gemeenten. Daarnaast heeft ruim 40% van de gemeenten het GGk gebruikt voor het versturen van de TKB's naar de SVB. Dit aantal stijgt en zal naar verwachting bij de in gebruikname van het PGB2.0-systeem sterk toenemen.

Een gebruiksvriendelijk trekkingsrecht pgb

Beoordeling zorgovereenkomsten door verstrekkers

Ik heb u eerder geïnformeerd over de procesvernieuwing waarbij de budgethouder zorgovereenkomsten en wijzigingen daarop, consequent indient bij de verstrekker. Daarnaast is gekeken naar de mogelijkheden om, naast de verantwoordelijkheid voor de zorginhoudelijke beoordeling, tevens de arbeidsrechtelijke beoordeling op de zorgovereenkomst over te hevelen naar de verstrekkers. Dit met als doel om de beoordeling van de zorgovereenkomst op één plek te beleggen.

Door ketenpartijen is geconstateerd dat het PGB2.0-systeem een aanzienlijk deel van de arbeidsrechtelijke controles geautomatiseerd kan uitvoeren en dat hiermee de impact van het overhevelen van de arbeidsrechtelijke toets naar verstrekkers naar verwachting aanzienlijk kleiner wordt. De exacte impact voor verstrekkers wordt op dit moment in overleg met DSW bepaald.

Zorgkantoren hebben aangegeven deze taak, ongeacht de omvang van eventuele handmatige controles, te willen uitvoeren. Gemeenten hebben de wens geuit deze taak voor nu bij de SVB te behouden en (afhankelijk van de geschatte impact) de taak op termijn te willen overhevelen naar gemeenten. Ketenpartijen hebben besloten om de implementatie van de procesvernieuwing in lijn te brengen met de in gebruikname van het PGB2.0-systeem.

Overige vereenvoudigingen

Eén budget per wet

Budgethouders hebben de wens tot één budget per wet geuit omdat zij op deze wijze budgetten makkelijker in kunnen zetten en de administratieve lasten worden

verminderd. Gemeenten hebben daarnaast aangegeven dat zij - in het kader van rechtmatigheid van het toegekende budget - op het niveau van zorgfuncties inzicht willen in wat er is gedeclareerd en is uitbetaald. Wanneer de feitelijke besteding afwijkt van de indicatie, willen de gemeenten een signaal ontvangen. Op basis van dit signaal kan de gemeente eerder in gesprek gaan met de budgethouder. Met dit voorstel komen bij invoering van het PGB2.0-systeem de schotten tussen zorgfuncties binnen één budget te vervallen.

Bijkomende zorgkosten 2018

De Wlz kent de verplichting om limitatief een vergoedingslijst op te stellen. De Wmo 2015 en de Jeugdwet kennen dit niet en laten de beoordeling ervan over aan het vrije beleid van de gemeente. Op dit moment is het niet mogelijk de afzonderlijke proceskeuzen van gemeenten te faciliteren in de uitvoering; het PGB2.0-systeem zal dit deels wel mogelijk maken. Er wordt daarom een voorstel voorbereid om de huidige work-around voor bijkomende kosten te blijven gebruiken tot ingebruikname van het PGB2.0-systeem is gerealiseerd.

Bijzondere werkgeverstaken (transitievergoeding)

Bij bepaalde omstandigheden kan sinds juli 2015 sprake zijn van een transitievergoeding op grond van de Wet werk en zekerheid. Budgethouders waarvan de zorgovereenkomst een arbeidsovereenkomst is die twee jaar of langer duurt, zijn in principe een transitievergoeding verschuldigd aan de zorgverlener wanneer op initiatief van de budgethouder deze overeenkomst wordt beëindigd. Door ketenpartijen is een tijdelijke praktische werkafpraak gemaakt om de transitievergoedingen die zich voordoen de komende twee jaar bij elk zorgdomein collectief te financieren en niet uit het individuele pgb van een budgethouder. De SVB is gevraagd, gezien haar ondersteuning bij de werkgeverstaken en betaalfunctie, het proces van uitvoering en monitoring van de tijdelijke werkafpraak uit te voeren.

Een rechtmatig trekkingsrecht pgb

Dankzij de afschaffing van het coulancebeleid, de sterke aandacht voor de kwaliteit in de uitvoering bij de SVB, de verdere intensivering van de interne controle en de invoering van standaard modelovereenkomsten, zullen de rechtmatigheidspercentages over 2017 verbeteren t.o.v. die in 2016. Door het accepteren van onrechtmatige zorgovereenkomsten en declaraties in de periode van coulance, waren de rechtmatigheidspercentages over 2015 85%¹ voor de Wmo, 61% voor de Jeugdwet en 46% voor de Wlz en over 2016 66% voor de Wmo en de Jeugdwet en 57% voor de Wlz. Steekproeven tot en met september 2017 wijzen op een verbetering van de rechtmatigheid ten opzichte van 2016 met circa 17% bij de Wmo en circa 20% bij de Jeugdwet en Wlz. Met het uitvoeren van een aantal (integrale) herstelacties is de verwachting dat de definitieve rechtmatigheidspercentages nog verder zullen verbeteren over 2017.

¹ In 2015 gold voor de Wmo een overgangsrecht, waardoor minder streng werd gecontroleerd. Dat verklaart het relatief hoge rechtmatigheidspercentage Wmo in 2015.

De controleprotocollen 2017 van de SVB zijn akkoord bevonden door de Werkgroep controleprotocollen (COPRO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA). De protocollen liggen op dit moment voor definitief akkoord voor bij de VNG en (VWS namens) ZN. Om tot een 'sluitende keten' te komen wordt daarnaast gewerkt aan een handleiding voor verstrekkers met wat een verstrekker aanvullend moet/kan doen op welke onderdelen (waaronder prestatielevering) en een notitie voor gemeenteaccountants vanuit de Werkgroep Decentrale Overheden (WGDO).

De verstrekkers en de SVB werken momenteel aan het wegwerken van de laatste ambtshalve zorgovereenkomsten. Ultimo 2016 ging het om bijna 4.000 zorgovereenkomsten. Daarvan is inmiddels ruim 90% weggewerkt.

Begroting SVB 2017 en 2018

In de Bestuurlijke Overleggen VWS-VNG op 28 augustus jl. en PGB TR op 25 september jl. zijn afspraken gemaakt over de financiering in 2017 van bijstellingen van de SVB-begroting en over de SVB-begroting 2018.

De bijstellingen 2017 worden gefinancierd conform de afgesproken verdeelsleutel in de begroting 2017 (op basis van de verdeling van het aantal zorgovereenkomsten over de verschillende wetten). De begroting voor de uitvoeringskosten van de SVB voor 2018 is vastgesteld op € 63,6 miljoen. Gegeven is dat de SVB door de keten is gevraagd in de begroting 2018 uit te gaan van continuering van de huidige uitvoeringspraktijk met het huidige ICT-landschap. De uitvoeringskosten ten opzicht van de begroting 2017 zijn licht gedaald, maar om een echt forse daling te realiseren, is een nieuw werkend ICT systeem nodig. Ook geldt dat de uitvoeringskosten per zorgovereenkomst weliswaar zijn gedaald, maar dat het aantal zorgovereenkomsten per budgethouder is gestegen. Als meer bekend is over de invoering van het PGB2.0-systeem, dan zal de SVB worden gevraagd de effecten daarvan op de begroting 2018 in kaart te brengen.

Bouw en invoering PGB2.0-systeem

Het doel van het PGB2.0-systeem is om te voorzien in een verbeterde ondersteuning van de budgethouder door het implementeren van een nieuw ICT-systeem waarin een nieuw portaal wordt gerealiseerd en gestreefd wordt naar vergaande standaardisatie en digitalisering, borging van de verantwoordelijkheden van verstrekkers² in het systeem en een structurele reductie van de uitvoeringskosten.

Het PGB2.0-systeem bestaat uit een zorgdomein en een financieel domein. Het zorgdomein omvat naast het budgethoudersportaal, ook functionaliteiten voor het uitvoeren van het primaire proces van trekkingsrecht door de SVB en functionaliteiten voor zorgverleners en verstrekkers en koppelingen met de systemen van de SVB. Het financiële domein behelst het vernieuwen van het financiële en administratieve systeem bij en door de SVB.

Invoeringsstrategie - zorgvuldigheid gaat boven snelheid

In het vastgestelde programma- en invoeringsplan is een aantal scenario's voor de invoering van het PGB2.0-systeem beschreven. Een gecontroleerde en verantwoorde invoering is van groot belang, want uitval van dienstverlening aan de budgethouder moet

² TK, 2015-2016, 25657, nr. 249

te allen tijde voorkomen worden. Ketenpartijen hebben reeds gezamenlijk besloten dat een zogenaamd 'big bang'-invoeringsscenario onwenselijk is en dat een gefaseerde en gecontroleerde invoering de voorkeur heeft. Dit zou vooralsnog betekenen dat budgethouders en verstrekkers in tranches gebruik gaan maken van het PGB2.0-systeem.

Naast een geleidelijke in gebruik name door de budgethouders en verstrekkers, zal met het oog op een beheerste wijze van realisatie en invoering, een fasering worden aangebracht in het 'live' gaan van verschillende versies van het PGB2.0-systeem; door middel van een Versie 0 en Versie 1.

Op dit moment wordt gewerkt aan een Versie 0. Met een Versie 0 wordt beoogd begin 2018 een eerste versie in gebruik te nemen om ervaring op te doen met een beperkte groep budgethouders van een zorgkantoor en een gemeente. De omvang van de groep budgethouders wordt nader bepaald. Ook voor de implementatie van Versie 0 geldt dat zorgvuldigheid boven snelheid gaat. Zo zal, zoals gebruikelijk, de SVB nog een (lichte) uitvoeringstoets uitvoeren op de ingebruikname van Versie 0. Na implementatie wordt verder gebouwd aan Versie 1.

In september heb ik geconstateerd dat in de huidige scope van het zorgdomein van het PGB2.0-systeem een aanzienlijk deel, maar nog niet alle noodzakelijke functionele eisen van verstrekkers en de SVB zijn opgenomen. In de afgelopen periode is door ketenpartijen gewerkt aan een analyse van functionele eisen en wensen van Per Saldo, gemeenten, zorgkantoren en de SVB, op basis waarvan de scope van de bouw van het zorg- en het financiële domein uitgebreid kan worden. Noodzakelijke functionaliteiten die nog niet zijn gerealiseerd worden waar mogelijk ondervangen door *workarounds*. Op dit moment wordt in kaart gebracht wat dit betekent voor de mogelijke invoeringsdatum.

Om een succesvolle implementatie te realiseren, werken ketenpartijen (SVB, VNG en ZN) aan invoeringsplannen voor de eigen organisatie/achterban. Daarnaast is een Master Invoeringsplan vastgesteld waarin de gezamenlijke monitoring en het opleveren van ketenbrede producten ter ondersteuning van de invoering is vastgelegd.

Communicatie

Voor een succesvolle invoering is het van belang dat de gebruikers tijdig en volledig geïnformeerd zijn over de veranderingen. Op dit moment ligt de focus voor de communicatie op de invoering van Versie 0. De laatste hand wordt gelegd aan korte instructiefilmpjes voor de budgethouder en een handeling voor het goed kunnen gebruiken van het portaal. Dit instructiemateriaal maakt ook onderdeel uit van een gezamenlijke toolbox voor communicatie over Versie 1. Voor invoering van Versie 1 wordt in 2018 een start gemaakt met het formuleren van een gezamenlijke kernboodschap voor de verschillende gebruikers en een communicatiekalender.

Testen

Het PGB2.0-systeem kan alleen ingevoerd worden als het Zorgdomein, het Financieel domein, de koppelingen tussen de domeinen én de aansluitingen op overige koppelvlakken goed werken. Hiervoor zijn verschillende testen voor koppelvlakken en het berichtenverkeer (incl. end-to-end ketentest) voorzien die zijn opgenomen in een vastgesteld Mastertestplan. Dit plan is in samenwerking met de VNG, ZN, de SVB en DSW opgesteld om de samenhang van de diverse testtrajecten te borgen. Ook Per Saldo, BVKZ en de toekomstige beheerpartij zullen in het traject betrokken worden. Ondanks dat de

realisatie en het testen van de koppelvlakken niet geheel op schema liggen, vinden op dit moment de eerste testen plaats. Daarnaast testen de budgethouders en DSW de ontwikkelde functionaliteit voor het zorgdomein van het PGB2.0-systeem.

Samenwerking

De mix van publieke en private rollen en de centrale en decentrale taken/bevoegdheden binnen de primaire procesketens, maakt de uitvoering van het trekkingsrecht en het programma uniek en vraagt om een goede samenwerking. Een goede samenwerking bij het bouwen van het PGB2.0-systeem is niet altijd eenvoudig en moet zich - daar waar een nieuwe, private partij in de keten toetreedt voor realisatie van het Zorgdomein - altijd opnieuw zetten. Vanuit de verschillende ketenpartijen is aandacht voor de soms stroeve, moeizame samenwerking, wat overigens geen afbreuk doet aan het feit dat partijen elkaar blijvend vinden op de doelstelling van het programma voor de bouw en invoering van het PGB2.0-systeem. In de praktijk worden inhoudelijke verschillen dan ook stap voor stap overbrugd.

b) Stand van de betalingen

De betalingen over het derde kwartaal van 2017 vertonen een grote stabiliteit.

- De betalingen zijn stabiel. In juli, augustus en september zijn respectievelijk 97,7%, 97,8% en 98,2% van de correct aangeleverde declaraties binnen 10 werkdagen betaald³;
- De voorraad declaraties was in juli, augustus en september niet groter dan in 10 dagen verwerkt kan worden;
- In het derde kwartaal zijn geen spoedbetalingen verricht door het Rapid Respons Team (RRT);
- De bereikbaarheid is op orde. De wachttijd aan de telefoon bedroeg in juli, augustus en september gemiddeld 35 seconden. Met ingang van april 2017 is de telefoonrouting aangepast, zodat budgethouders met vaste(re) aanspreekpunten te maken krijgen binnen de SVB. De gemiddelde wachttijd vanaf het inbellen totdat het aanspreekpunt wordt bereikt, is tussen april en augustus met 14 seconden teruggelopen. De wachttijd tussen doorschakeling naar het regioteam en opnemen door het aanspreekpunt blijft onveranderd laag op 9 seconden.

Omdat mijn opdracht op 1-1-2018 eindigt en de taken van het Ketenbureau PGB ondergebracht worden bij verstreckers en het ministerie van VWS, is dit de laatste voortgangsrapportage van ketenregie.

³ Het ministerie van VWS en de SVB zijn op 3 maart 2015 overeengekomen dat de doorlooptijd van betalingen van declaraties gemeten wordt aan de hand van een steekproef. Dit was een (nood)maatregel. Omdat deze informatie ook beschikbaar komt via de reguliere maandelijkse (externe) verantwoordingsinformatie, het uitvoeren van de steekproef maandelijks extra capaciteit vraagt en de methodiek van het meten van doorlooptijden van de steekproef en de maandelijkse (externe) verantwoordingsinformatie niet of nauwelijks afwijkt, wordt er niet gerapporteerd op basis van de steekproef, maar op basis van de maandelijkse (externe) verantwoordingsinformatie.

Ik zeg u toe in december een eindrapportage op stellen over de tot op heden behaalde voortgang in de keten en de uitdagingen voor de nabije toekomst.

Hoogachtend,

Korrie Louwes
Ketenregisseur trekkingsrecht pgb a.i.